

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 050310 - Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması

Fakültə: Tarix coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Azərbaycan muzeyləri (İşçi proqram LDU-nun Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.09.2022-ci il qərarı ilə təsdiq edilmişdir (protokol№1)

Kodu: İPF-B06

Tədris ili: III (2025-2026) V semestr

Tədris yükü: Cəmi 240 saat. Auditoriya saati - 75 saat (45 saat mühazirə, 30 saat seminar.)

Təhsilə forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 8 kredit

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı , elmi dərəcəsi : dos.Leyla Məcidova Qadın qızı

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov küçəsi, 21, 2 saylı tədris korpusu

Məsləhət saati: II-III günlər: saat 12-14

E-mail ünvanı: kameliya-76@mail.ru

III.Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodiki vəsaitlər:

1.Muzeyşünaslıq Mars-Print.Bakı, 2002

2.Dünya muzeylərinin təkmilləşdirməsinin əsasları. Bakı, 2002

3.Məmmədov A.M Muzey və etnoqrafiya (Ali məktəb tələbələri üçün dərslik ,Bakı Elm nəşriyyatı 2008

4.Əsədova M.R. Muzeyin müasir interpretasiyası (dərslik),B.,2020

5. Abbasov N. Mədəniyyət siyasəti və mədəni dəyərlər B,2009. 395 səh.

IV Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən Dünya muzeyləri fənninin tədrisi vacibdir.

V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənni çərçivəsində Azərbaycanda muzey işinin tarixi, onun təşəkkülü və tendensiyaları, dinamikası öyrəniləcəkdir. Azərbaycanda muzey şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində dövlətin muzey siyasətinin əsas prioritetləri əhatə olunacaqdır. Azərbaycan muzeylərinin dünya muzeyləri ilə beynəlxalq əməkdaşlığı öyrəniləcəkdir.

VII Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə: Tələbələr bilik 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilər.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çətinliklər var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

-1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Əməli: nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

No	Ball	Qiymət	Harflə
1.	91-100	Sözla	A
2.	81-90	əla	A
3.	71-80	çox yaxşı	B
4.	61-70	yaxşı	C
5.	51-60	kafi	D
6.	50 və ondan aşağı	qənaətbəxş	E
		qeyri-kafi	F

IX Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməli.

X Təqvim planı: 45 saat mühazirə, 30 saat seminar.

No	Keçirilən mühazirə və seminar mövzularının məzmunu	Müh	Sem
1.	Mövzu: Azərbaycanda muzeylərin yaranması 1. Azərbaycanda muzey işinin təşəkkülü 2. Azərbaycanın ilk muzeyləri Ədəbiyyat: (1;3;5)	2	2
2.	Mövzu: XX əsrin 20-ci illərində Azərbaycanda muzeylərin fəaliyyəti 1. Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyi 2. Respublika Dövlət Kənd Təsərrüfatı Muzeyi 3. Həsən bəy Zərdabi adına Təbii Tarix Muzeyi Ədəbiyyat: (2;4;5)	2	2
3.	Mövzu: Azərbaycanın rayonlarında diyarşünaslıq muzeylərinin təşkil edilməsi 1. Gəncə diyarşünaslıq muzeyi 2. Nuxa (Şəki) diyarşünaslıq muzeyi 3. Lənkəran diyarşünaslıq muzeyi Ədəbiyyat: (1;5;)	2	2
4.	Mövzu: XX əsrin 30-cu illərində muzeylərin fəaliyyəti 1. Azərbaycan Dövlət Teatr Muzeyi 2. Nizami Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi 3. Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyi Ədəbiyyat: (1;3;4;5)	2	2
5.	Mövzu: XX əsrin 40-60-cı illərində muzeylərin fəaliyyəti 1. XX əsrin 40-60-cı illərdə muzey quruculuğu 2. Muzeylərdə sovet dövrünün təbliğinin təşkili Ədəbiyyat: (2;4;5)	2	
6.	Mövzu: XX əsrin 70-80-cı illərində muzeylərin fəaliyyəti 1. XX əsrin 70-80-ci illərdə Azərbaycanda muzey işinin təşkili 2. XX əsrin 70-80-ci illərdə muzeylərdə milli mədəniyyətin təbliği Ədəbiyyat: (2;5)	2	2
7.	Mövzu: Müasir dövrdə Azərbaycan Respublikasında muzeylərin fəaliyyəti 1. Müasir dövrdə yeni muzeylərin təşkili 2. Azərbaycan Respublikasının mədəni siyasətində muzey işi Ədəbiyyat: (1;3;5)	2	
8.	Mövzu: Azərbaycan Milli Tarix Muzeyi 1. Milli Azərbaycan tarixi muzeyin fondları 2. Milli Azərbaycan tarixi muzeyində ekspozisiyaların təşkili Ədəbiyyat: (5;2;4)	2	2
9.	Mövzu: Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğu 1. Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğunun yaranması tarixindən 2. İctimai inkişafın təklifi prosesində Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğunun yeri Ədəbiyyat: (1;3;5)	2	
10.	Mövzu: Azərbaycan Dövlət Xalça Muzeyi 1. Dövlət Xalça Muzeyin yaranması və fondları 2. Dünya muzeylərində saxlanan Azərbaycan xalçaları Ədəbiyyat: (2;3;4)	2	2
11.	Mövzu: Şirvanşahlar Sarayı 1. Şirvanşahlar Sarayı tarixi abidə kimi 2. Şirvanşahlar Sarayı kompleksində restavratsiya işlərinin aparılması	2	2

	Ədəbiyyat: (4,5)		
12	Mövzu: Quba soyqırım memorial kompleksi 1. Quba soyqırım memorial kompleksinin yaradılması 2. Quba soyqırım memorial kompleksi soyqırım tarixinin öyrənilməsində mənbə kimi Ədəbiyyat: (1,4,5)	2	2
13	Mövzu: Heydər Əliyev muzeyləri 1. Ümumilli lider Heydər Əliyev irsinin təbliğində muzeylərin rolu 2. Heydər Əliyev muzeyləri mədəniyyət və tədris müəssisəsi kimi Ədəbiyyat: (1,2,3)	4	2
14	Mövzu: Naxçıvan muzeyləri 1. Naxçıvanın tarixi abidələri 2. Naxçıvan diyarşünaslıq muzeyi 3. Naxçıvan tarixi memorial qoruqları Ədəbiyyat: (4,5)	2	2
15	Mövzu: Azərbaycanın cənub şərq bölgəsinin muzeyləri 1. Masallı, Lerik diyarşünaslıq muzeyləri 2. Cəlilabad, Yardımlı diyarşünaslıq muzeyləri 3. Lerik uzunömürlülər muzeyi Ədəbiyyat: (2,3,4,5)	2	2
16	Mövzu: Azərbaycanın şimal bölgəsinin muzeyləri 1. Qusar diyarşünaslıq muzeyi 2. Quba diyarşünaslıq muzeyi Ədəbiyyat: (3,5)	2	
17	Mövzu: Gəncə-Qazax bölgəsinin muzeyləri 1. Gəncə diyarşünaslıq muzeyi 2. Qazax diyarşünaslıq muzeyi 3. Şəmkir diyarşünaslıq muzeyi Ədəbiyyat: (2,4,5)	2	2
18	Mövzu: Azərbaycanın memorial muzeyləri 1. Yusif Məmmədəliyevin memorial muzeyi 2. N.Nərimanov, M.Müşfiq, M.P.Vaqifin xatirə muzeyləri 3. H.Əliyev mərkəzi muzeyi kimi (Bakı) Ədəbiyyat: (1,3)	4	2
19	Mövzu: Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgəsinin muzeyləri 1. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgəsinin diyarşünaslıq muzeyi 2. İşğal dövründə ermənilər tərəfində dağıdılan muzeylər Ədəbiyyat: (1,3,5)	2	
20	Mövzu: Ev muzeyləri 1. Səməd Vurğunun Ev-Muzeyi 2. Abdulla Şaiqin Ev-Muzeyi 3. Həzi Aslanovun Ev-Muzeyi 4. Üzeyir Hacıbəylinin Ev-Muzeyi Ədəbiyyat: (1,3,4,5)	3	2

XI. Fənn üzrə tələblər:

- Azərbaycanda muzeylərin yaranması;
- Azərbaycanın rayonlarında diyarşünaslıq muzeylərinin təşkil edilməsi
- Muzey işinin fəaliyyətində elmi dünyagörüşü;
- Muzeylərdə elmi maarif və tərbiyə işini;
- Xalq dekorativ tətbiqi sənəti və memarlıq abidələrini;
- Diyarşünaslıq muzeylərini; muzeydəkənar abidə anlayışını;
- Muzey işinin idarə olunması və iqtisadiyyatını;
- Muzey işinin peşə etikası öyrənilməlidir.

XII. Fənn üzrə təlim nəticələri

- Azərbaycanda muzeydənöndəki fəaliyyətlə-kolleksiyaçılıq tarixi ilə bağlı biliklərə yiyələnməlidir.
- Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə muzey quruculuğuna edilən ilk cəhdlərin məzmunu ilə bağlı biliklərə yiyələnməlidir. "İstiqlal" muzeyinin fəaliyyəti haqqında biliklər əldə etməlidir.
- Azərbaycanda muzey quruculuğunun sovet dövrünün sosial-ictimai, mədəni şəraitini əks etdirən biliklərə yiyələnməlidir.
- Azərbaycanda muzeylərin inkişaf qanunauyğunluğunu əks etdirən biliklərə yiyələnməlidir.
- Azərbaycan muzeylərinin fəaliyyəti haqqında ətraflı biliklərə yiyələnməlidir.

III. Tələbələr fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları:

1. Azərbaycanda muzey işinin təşəkkülü
2. Azərbaycanın ilk muzeyləri
3. Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyi
4. Respublika Dövlət Kənd Təsərrüfatı Muzeyi
5. Həsənbəy Zərdəbi adına Təbiət Tarixi Muzeyi
6. Gəncə diyarşünaslıq muzeyi
7. Nuxa (Şəki) diyarşünaslıq muzeyi
8. Lənkəran diyarşünaslıq muzeyi
9. Azərbaycan Dövlət Teatr Muzeyi
10. Nizami Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi
11. Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyi
12. XX əsrin 40-60-cı illərdə muzey quruculuğu
13. Muzeylərdə sovet dövrünün təbliğinin təşkili
14. XX əsrin 70-80-ci illərdə Azərbaycanda muzey işinin təşkili
15. Müasir dövrdə yeni muzeylərin təşkili

II Kollektiv sualları:

1. Azərbaycan Respublikasının mədəni siyasətində muzey işi
2. Milli Azərbaycan tarixi muzeyin fondları
3. Milli Azərbaycan tarixi muzeyində ekspozisiyaların təşkili
4. Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğunun yaranması tarixindən
5. İctimai inkişafın təklifi prosesində Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğunun yeri
6. Dövlət Xalça Muzeyin yaranması və fondları
7. Dünya muzeylərində saxlanan Azərbaycan xalçaları
8. Şirvanşahlar Sarayı tarixi abidə kimi
9. Quba soyqırım memorial kompleksinin yaradılması
10. Quba soyqırım memorial kompleksi soyqırım tarixinin öyrənilməsində mənbə kimi
11. Ümumilli lider Heydər Əliyev irsinin təbliğində muzeylərin rolu
12. Heydər Əliyev muzeyləri mədəniyyət və tədris müəssisəsi kimi
13. Naxçıvanın tarixi abidələri
14. Naxçıvan diyarşünaslıq muzeyi
15. Naxçıvan tarixi memorial qoruqları

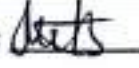
XV Fənn üzrə imtahan sualları

1. Azərbaycanda muzey işinin təşəkkülü
2. Azərbaycanın ilk muzeyləri
3. Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyi
4. Respublika Dövlət Kənd Təsərrüfatı Muzeyi
5. Həsənbəy Zərdəbi adına Təbiət Tarixi Muzeyi
6. Gəncə diyarşünaslıq muzeyi
7. Nuxa (Şəki) diyarşünaslıq muzeyi
8. Lənkəran diyarşünaslıq muzeyi
9. Azərbaycan Dövlət Teatr Muzeyi
10. Nizami Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi
11. Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyi
12. XX əsrin 40-60-cı illərdə muzey quruculuğu
13. Muzeylərdə sovet dövrünün təbliğinin təşkili
14. XX əsrin 70-80-ci illərdə Azərbaycanda muzey işinin təşkili
15. Müasir dövrdə yeni muzeylərin təşkili
16. Azərbaycan Respublikasının mədəni siyasətində muzey işi
17. Milli Azərbaycan tarixi muzeyin fondları
18. Milli Azərbaycan tarixi muzeyində ekspozisiyaların təşkili
19. Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğunun yaranması tarixindən
20. İctimai inkişafın təklifi prosesində Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğunun yeri
21. Dövlət Xalça Muzeyin yaranması və fondları
22. Dünya muzeylərində saxlanan Azərbaycan xalçaları
23. Şirvanşahlar Sarayı tarixi abidə kimi
24. Quba soyqırım memorial kompleksinin yaradılması
25. Quba soyqırım memorial kompleksi soyqırım tarixinin öyrənilməsində mənbə kimi
26. Ümumilli lider Heydər Əliyev irsinin təbliğində muzeylərin rolu
27. Heydər Əliyev muzeyləri mədəniyyət və tədris müəssisəsi kimi

28. Naxçıvanın tarixi abidələri
29. Naxçıvan diyarşünaslıq muzeyi
30. Naxçıvan tarixi memorial qoruqları
31. Masallı, Lerik diyarşünaslıq muzeyləri
32. Cəlilabad, Yardımlı diyarşünaslıq muzeyləri
33. Lerik uzunömürlülər muzeyi
34. Qusar diyarşünaslıq muzeyi
35. Quba diyarşünaslıq muzeyi
36. Gəncə diyarşünaslıq muzeyi
37. Qazax diyarşünaslıq muzeyi
38. Şəmkir diyarşünaslıq muzeyi
39. Yusif Məmmədəliyevin memorial muzeyi
40. N.Nərimanov, M.Müşfiq, M.P.Vaqifin xatirə muzeyləri
41. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgəsinin diyarşünaslıq muzeyi
42. İşğal dövründə ermənilər tərəfində dağıdılan muzeylər
43. Səməd Vurğunun və Abdulla Şaiqin Ev-Muzeyləri
44. Həzi Aslanovun Ev-Muzeyi
45. Üzeyir Hacıbəylinin Ev-Muzeyi

Azərbaycan muzeyləri fəninəin sillabusu 050310 "Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması" ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib olunmuşdur. Sillabus "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-ci il, protokol № 1).

Kafedra müdiri : dos. K.F.Mahmudov

Fənn müəllimi : dos. L.Q.Məcidova